

สำนักวิชาการ

องค์ความรู้ เรื่อง

การขยายเครือข่ายคุณธรรม
และความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

พฤษภาคม 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG
จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรมจริยธรรมและ
ความโปร่งใสของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

การจัดทำองค์ความรู้เรื่อง “กตัญญู” การสร้างเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเล่มนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ ภายใต้หลัก “กตัญญู” ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักคุณธรรม 5 ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ในกิจกรรมสร้างเครือข่ายทำความดี : Give & Share Together Network ณ โรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรม โดยเผยแพร่ “กตัญญู” ให้แก่เด็กนักเรียน โรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรม เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ดังกล่าวในศูนย์การเรียนรู้ดิจิทัล ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมทั้งเป็นฐานข้อมูล ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อไปอย่างยั่งยืนตามที่ยุทธศาสตร์ชาติได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนา บุคลากรและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดให้องค์กรคุณธรรมต้นแบบสามารถ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อขยายเครือข่ายและองค์ความรู้ด้านคุณธรรมและ ความโปร่งใส ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างสังคมอุดมคุณธรรม นอกจากนี้ สำนักวิชาการ สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภาได้ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตกับโรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรมด้วย

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้จะเป็นองค์ความรู้สำคัญที่บุคลากรของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา หรือผู้สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานและการประพฤติตน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส โดยสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ของรัฐบาล และนโยบายการดำเนินงานของ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม
และความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
องค์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู	
ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส	
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 แนวคิดในการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย	3
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกตัญญู	4
บทที่ 3 กระบวนการสร้างเครือข่ายของสำนักวิชาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	
3.1 เครือข่ายของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	12
3.2 การเผยแพร่องค์ความรู้ “กตัญญู” ของสำนักวิชาการ	17
3.3 การมอบทุนการศึกษา	20
3.4 กิจกรรมต่อเนื่องกับเครือข่ายคุณธรรม	21
บทที่ 4 หลักคิดที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม	
4.1 ความร่วมมือ	23
4.2 กตัญญู	24
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุป	25
5.2 ประโยชน์ที่สำนักวิชาการได้จากการไปขยายเครือข่าย	25
5.3 ประโยชน์ที่เครือข่าย (โรงเรียนวัดประชาศรีทวารธรรม) ได้จากสำนักวิชาการ	27
5.4 ข้อเสนอแนะ	27
บรรณานุกรม	

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร จิตพอเพียงด้านทุจริต STRONG ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่จะต้องขับเคลื่อนโครงการกิจกรรมให้สอดคล้องกับแผนบูรณาการส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จึงได้จัดกิจกรรมลำดับที่ 23 กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ “กตัญญู” และขยายเครือข่าย รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อไปอย่างยั่งยืนตามที่ยุทธศาสตร์ชาติได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดให้องค์กรคุณธรรมต้นแบบสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อขยายเครือข่ายและองค์ความรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างสังคมอุดมคุณธรรม นั้น

ในการนี้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จัดกิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส “สร้างเครือข่ายทำความดี Give & Share Together Network ภายใต้หลัก “กตัญญู” ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักคุณธรรม 5 ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ณ โรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรม เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 อันเป็นการขยายเครือข่ายและเผยแพร่องค์ความรู้ พัฒนาการขับเคลื่อนองค์กร จิตพอเพียงด้านทุจริต STRONG ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบในระดับโดดเด่นต่อไป

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
- 2) เพื่อนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่กับเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส
- 3) เพื่อจัดทำองค์ความรู้เรื่อง “กตัญญู” การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1.3 ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ

องค์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู ของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

บทที่ 2 แนวคิดในการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

การนำเสนอเนื้อหาในบทนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิดในการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย และกตัญญู ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย

ความหมายของเครือข่าย

Smith Joanna และ Priscilla Wohlstetter¹ อธิบายว่าเครือข่าย คือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดงต่าง ๆ ภายในเครือข่ายมีลักษณะของความสมัครใจ (Voluntary) โดยที่ไม่มีองค์การใดบังคับหรือสั่งการองค์การอื่น ๆ ในเครือข่ายได้ ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะอยู่ในระดับที่สามารถนำไปสู่การแลกเปลี่ยนทรัพยากรในการดำเนินงานหรือการตัดสินใจร่วมกันระหว่างตัวแสดงต่าง ๆ ภายในเครือข่าย

ขณะที่นักวิชาการชาวไทย ได้นิยามคำว่า เครือข่าย ไว้ดังนี้

วีระศักดิ์ เครือเทพ² ในฐานะนักวิชาการทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เขียนหนังสือชื่อ "เครือข่าย: นวัตกรรมการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น " ได้สรุปความหมายของเครือข่ายโดยอิงกับกรอบวิเคราะห์ในทางรัฐประศาสนศาสตร์ว่าหมายถึง การจัดรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนที่แสวงหากำไร หน่วยงาน พัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร กลุ่มอาสาสมัครของประชาชน หรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อร่วมมือร่วมใจกันดำเนินภารกิจของสาธารณะบางประการ โดยมีองค์การภาครัฐเป็นแกนหลักของเครือข่าย ทั้งนี้

¹ Smith, Joanna & Priscilla Wohlstetter. (2006). Understanding the Different Faces of Partnering: A Typology of Public-Private Partnerships School Leadership and Management, p 250.

² วีระศักดิ์ เครือเทพ (2550). เครือข่าย : นวัตกรรมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทวิเคราะห์ว่าด้วยการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวระนาบเพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ซีโน ดีไซน์. หน้า 32-35.

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดงเหล่านี้เป็นไปในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและมีความสัมพันธ์กันในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีเป้าหมายของความร่วมมือเพื่อต้องการแก้ไขปัญหาสาธารณะบางประการร่วมกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่องค์กรใดองค์กรหนึ่งมีอาจดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยลำพัง

จากนิยามทั้งจากนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการชาวไทย สามารถสรุปความหมายของ "เครือข่าย" ว่าหมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล กลุ่มของคนหรือองค์กรที่มีความสมัครใจมาพบปะกันเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน หรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยที่สมาชิกมีความเป็นอิสระ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมทำร่วมรับผิดชอบร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์การสร้างเครือข่าย ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม ทางด้านข่าวสาร ฯลฯ โดยมีการจัดรูปแบบของการจัดการให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน และตระหนักถึงงานที่จะทำร่วมกัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

จากการศึกษา สรุปได้ว่า สำนักวิชาการเลือกโรงเรียนวัดประชาศรีทธาธรรมเป็นเครือข่ายภายนอกที่เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกตัญญู

ความหมายของกตัญญู

พุทธทาสภิกขุ³ ได้ให้ความหมายของกตัญญูไว้ว่า กตัญญู กตเวที เป็นรากฐานของศีลธรรมทั้งปวง ศูนย์คุณธรรม⁴ ได้ให้ความหมายของกตัญญูว่า สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สถาบันองค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติ

³ พุทธทาสภิกขุ กตัญญู. สืบค้นจาก <https://www.pagoda.or.th/buddhadasa/2019-05-24-10-12-16-2.html> สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2567

⁴ ศูนย์คุณธรรม องค์กรมหาชน. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570). หน้า 43. สืบค้นจาก <https://moralcenter.or.th/> สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2567

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

ผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำ หรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

พงศ์พัชรา สัมพันธรัตน์⁵ ได้ให้ความหมายของกตัญญูไว้ว่า กตัญญู หมายถึง การรู้คุณของผู้อื่นหรือสิ่งอื่น ที่กระทำประโยชน์แล้วแก่ตน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม แล้วจดจำและตระหนักในพระคุณนั้น หาโอกาส ประกาศและตอบแทนพระคุณ โดยไม่ได้คิดว่าเป็นการใช้หนี้บุญคุณ เหมือนอย่างการซื้อขายสิ่งของ กตัญญูกตเวทิต่างกัน 2 ส่วนดังนี้ กตัญญู คือ บุคคลผู้รู้คุณท่าน กตเวทิต่าง คือ บุคคลผู้ตอบแทนหรือสนองคุณผู้มีพระคุณ ในที่นี้ ได้กล่าวถึงนักเรียนที่ต้องตอบแทนบุญคุณมารดาบิดาผู้มีพระคุณ ดังนั้นกตัญญูกตเวทิต่างกันจึงเป็นคุณธรรมที่มนุษย์ต้องมีและถ้าใครมีสิ่งนี้แล้ว ชีวิตของคนนั้นก็จะมีรอด กตัญญูอย่างเดียวไม่ได้ต้องมีกตเวทิต่างด้วย ความกตัญญูจึงต้องไปถึงกตเวทิต่าง คือต้องมีการกระทำด้วย

สรุปแล้วคำว่า กตัญญูกตเวทิต่าง หมายถึง ผู้รู้คุณผู้อื่น ระลึกถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณ แล้วทำคุณตอบแทนแก่ผู้มีพระคุณ

ประเภทของความกตัญญู

ความกตัญญู มี 4 ประเภท⁶ ได้แก่

1. ความกตัญญูต่อบุคคล ได้แก่ พระพุทธเจ้า พระสงฆ์ บิดามารดา ครูอาจารย์ ญาติ
2. ความกตัญญูต่อสถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
3. ความกตัญญูต่อสัตว์ ได้แก่ สัตว์ดิรัจฉาน เช่น ช้าง ม้า วัว ควายสุนัข
4. ความกตัญญูต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

⁵ พงศ์พัชรา สัมพันธรัตน์. (2554).การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูกตเวทิต่างต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสนศึกษาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. หน้า 14.

⁶ แนวทางการปลูกฝังความกตัญญูกตเวทิต่างสำหรับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พระธรรมจร จนทมนโม (ศรีสุข) วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสนศึกษา สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2561 หน้า 15.

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

ประโยชน์ของความกตัญญู

ความกตัญญูมีทั้งประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนี้

ประโยชน์ต่อตนเอง

ในพระพุทธศาสนา บุคคลที่มีความกตัญญู ขณะที่มีชีวิตอยู่ ย่อมมีความสุขความเจริญและได้รับการสรรเสริญ ดังพระพุทธพจน์ว่า กุลบุตรในโลกนี้ สักการะ เคารพ นับถือ บูชามารดาบิดา บุตร ภรรยา ทาส กรรมกร คนใช้ เพื่อนชาวนา เพื่อนร่วมงาน เทวดาผู้รับพลีกรรม และสมณพราหมณ์ ด้วยโศภิตที่หามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร เก็บรวบรวมด้วยน้ำพักน้ำแรง อาบเหงื่อต่างน้ำ ประกอบด้วยธรรม ได้มาโดยธรรมมารดาบิดา บุตร ภรรยา ทาส กรรมกร คนใช้ เพื่อนชาวนา เพื่อนร่วมงาน เทวดาผู้รับพลีกรรม และสมณพราหมณ์ ผู้ได้รับสักการะ เคารพ นับถือ บูชาแล้ว ย่อมอนุเคราะห์กุลบุตรนั้นด้วยน้ำใจอันงามว่า ขอท่านจงมีชีวิตยืนนาน มีอายุยืนนาน กุลบุตรผู้อันมารดาบิดา บุตร ภรรยา ทาสกรรมกร คนใช้, เพื่อนชาวนา เพื่อนร่วมงาน เทวดาผู้รับพลีกรรม และสมณพราหมณ์อนุเคราะห์แล้ว พึงหวังได้ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย

ประโยชน์ต่อสังคม

บุคคลที่มีความกตัญญูกตเวทีย่อมทำให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องคบหาสมาคมได้รับแต่ประโยชน์สุขโดยส่วนเดียว จากการศึกษาพบว่า ในพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญของการคบหาสมาคมไว้มากมาย เช่น การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต และการบูชาคนควรบูชา นี้เป็นอุดมมงคลคบคนเช่นใด ก็เป็นเช่นคนนั้นผู้ใดหอกฤษณาด้วยใบไม้ ใบไม้นั้นย่อมพลอยมีกลิ่นหอมฟุ้ง การเสวนากับนักปราชญ์ย่อมมีผลอย่างนั้นปราชญ์ย่อมแนะนำสิ่งที่ดีควรแนะนำ ไม่ชวนทำสิ่งที่ไม่เป็นเรื่อง พึงมองเห็นคนมีปัญญา ที่ชอบชี้โทษ พุดจาข่มขี้ เสมือนเป็นผู้บอกขุมทรัพย์ คนเช่นนั้นเป็นบัณฑิตควรคบได้, คบคนเช่นนั้น มีแต่ดีขึ้น ไม่เลวลง พึงแนะนำตักเตือนเถิดพึงพราสอนเถิด พึงห้ามปรามจากความชั่วเถิดคนที่ทำเช่นนั้นย่อมเป็นที่รักของสัตบุรุษ ไม่เป็นที่รักของอสัตบุรุษอิริชช ผู้ร่วมด้วยเป็นสุข เหมือนสมาคมแห่งญาติเดินร่วมกัน 7 ก้าว ก็นับว่าเป็นมิตรเดินร่วมกัน 12 ก้าว ก็นับว่าเป็นสหาย อยู่ร่วมกันสักเดือนหนึ่งหรือครึ่งเดือน ก็นับว่าเป็นญาติ ถ้านานกว่านั้นไป ก็เหมือนเป็น

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

ตัวเองมีญาติพวกพ้องมากย่อมเป็นการดีเหมือนหมู่มากหลายในกลางป่าต้นไม้ที่ขึ้นอยู่โดดเดี่ยวถึงจะงอกงามใหญ่โตเท่าใด ลมก็พัดให้โค่นลงได้ถ้าได้สหายผู้มีปัญญาปกครองตน พึงพอใจมีสติเที่ยวไปกับเขา ถ้าไม่ได้สหายที่มีปัญญาปกครองตน พึงเที่ยวไปคนเดียว และไม่พึงทำความชั่วควรคบมิตรที่เป็นพหูสูต ผู้ทรงธรรม ผู้โอบอ้อมด้วยความดี มีปฏิภาณครั้นรู้จักประโยชน์ที่มุ่งหมายกำจัดความสงสัยได้แล้ว จึงควรเที่ยวไปผู้เดียว เหมือนนอแรดการฟังธรรมตามกาล...การสนทนาธรรมตามกาล นี่เป็นอุดมมงคลข้อความเหล่านี้ นับว่าเป็นแนวความคิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่คบหาสมาคมเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้มีความกตัญญูกตเวที ผู้อยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมายมหาศาลแก่สังคมส่วนรวม เป็นธรรมดาว่าคนเราที่เกิดมาในโลกนี้ ย่อมจะมีการคบหาสมาคมกันเป็นธรรมดา และการได้คบหาสมาคมกับบุคคลผู้เป็นกัลยาณมิตรนั้น พระพุทธองค์ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ตรัสว่า ความเป็นผู้มีมิตรดี มีสหายดี มีเพื่อนดี เป็นพรหมจรรย์ทั้งหมดทีเดียว

จากการศึกษา สรุปได้ว่า สำนักวิชาการ เลือกให้ห้องศรัทธา “กตัญญูต่อบุคคล” โดยเลือกบุคคลใกล้ชิดตัวกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติในวิถีชีวิตต่อไป ซึ่งความกตัญญูก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์รู้จักการกระทำหน้าที่อันเหมาะสมของตนเอง บุคคลผู้มีความกตัญญูเป็นคนดีและรักษาความดีไว้ได้ เป็นผู้นำคบค้าสมาคม ได้รับการยกย่องสรรเสริญ ความกตัญญูยังทำให้คนในสังคมช่วยเหลือกัน พึงพาอาศัยอยู่กันด้วยดี มีความร่มเย็นเป็นสุข

บทที่ 3 กระบวนการสร้างเครือข่าย ของสำนักวิชาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตามแผนบูรณาการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำหรับสำนัก/กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้กำหนดให้สำนักมีการขยายเครือข่ายด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2567) ให้บรรลุเป้าประสงค์และเกิดสังคมอุดมคุณธรรม ดังนั้น สำนักวิชาการและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้ดำเนินการขยายเครือข่ายโดยมีกระบวนการ ดังนี้

- 1) ร่วมศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาทิศทางและเป้าหมายในการขยายเครือข่ายด้านคุณธรรม เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2566 โดยคณะทำงานย่อยด้านจิตสาธารณะ เพื่อสังคมได้ร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ มติที่ประชุมกำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าควรนำไปหารือร่วมกับผู้แทนโรงเรียนเพื่อขยายเครือข่ายและกำหนดองค์ความรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

เอกสารข่าว

เอกสารข่าว

คณะกรรมการย่อยด้านจิตสาธารณะเพื่อสังคม

ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG
จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
สำนักวิชาการ

ประธานคณะกรรมการ

หัวหน้าคณะกรรมการ

เมื่อวันอังคารที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เวลา 13.30 น.
นายกิตติศักดิ์ อุไรวงศ์ เป็นประธานการประชุม
คณะกรรมการย่อยด้านจิตสาธารณะเพื่อสังคม
ในคณะกรรมการ STRONG สำนักวิชาการ ครั้งที่ 1/2566
โดยมีนางสาวมาณริกา อินทาโก ประธานคณะกรรมการ
STRONG สำนักวิชาการ เข้าร่วมประชุมด้วย
เพื่อเตรียมการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และเพื่อขยาย
เครือข่าย STRONG ของสำนักวิชาการ
โรงเรียนวัดประชาศรีธารารม เขตบางซื่อ
กรุงเทพมหานคร ในวันศุกร์ที่ 12 มกราคม 2567
เวลา 10.00 - 11.30 น.

จัดทำโดย นางปัทมา ชงโต

Strong Together
สำนักวิชาการ

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

2) ร่วมกันวางแผนโครงการงานกิจกรรมกับเครือข่ายภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 18 สำนัก และ 1 กลุ่ม เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งที่ประชุมของผู้ประสานงาน 18 สำนัก และ 1 กลุ่มงาน ได้มีมติเลือกพื้นที่เป้าหมาย คือ โรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม

3) ร่วมกันวางแผนและวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่จะนำองค์ความรู้ของสำนักวิชาการไปเผยแพร่ เมื่อวันศุกร์ที่ 5 มกราคม 2567 ผู้แทนสำนักวิชาการร่วมปรึกษาหารือกับคณะครูโรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมจัดกิจกรรม “สร้างเครือข่ายทำความดี Give & Share Together Network ภายใต้หลัก “กตัญญู” ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักคุณธรรม 5 ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ในวันศุกร์ที่ 12 มกราคม 2567

ในปีงบประมาณพ.ศ. 2567 สำนักวิชาการมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนโรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

เอกสารข่าว

คณะกรรมการย่อยด้านจิตสาธารณะเพื่อสังคม
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียง
ด้านทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม
และความโปร่งใสของสำนักวิชาการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เอกสารข่าว
สำนักวิชาการ

SENATE STRONG

วันศุกร์ที่ 5 มกราคม 2567 เวลา 12.00 นาฬิกา
นางสาวมาเรียม ชินทาโถ ประธานคณะกรรมการ STRONG
ของสำนักวิชาการ พร้อมคณะกรรมการ
ร่วมกับ นางสาวฉวีวรรณ อบเชษ นักวิจัยทางบุคคล
ชำนาญการ นางสาวอศศิริ แสงดวง นักวิจัยทางบุคคล
ชำนาญการ สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เข้าร่วมปรึกษาหารือกับ
คณะครูโรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม

📍 เพื่อเตรียมความพร้อมจัดกิจกรรม “สร้างเครือข่าย
ทำความดี : Give & Share Together Network”
ในวันศุกร์ที่ 12 มกราคม 2567
ณ โรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

อันเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการขับเคลื่อนแผนบูรณาการ
ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม
จริยธรรม ความโปร่งใส
และป้องกันจรรยาบรรณของสำนักวิชาเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

Strong Together สำนักวิชาการ
จิตทำโดย จงวรรณ โปษุณชาติ

4) จัดทำสคริปต์ (Script) เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมบรรยายให้ความรู้ผ่านการเล่นเกมตอบคำถามในหัวข้อ “กตัญญู”

3.1 เครือข่ายของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เครือข่ายภายใน ประกอบด้วย ผู้แทนคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร Strong จำนวน 18 สำนัก และ 1 กลุ่มงาน ประกอบด้วย

1. สำนักงานประธานวุฒิสภา
2. สำนักประชาสัมพันธ์
3. สำนักบริหารงานกลาง
4. สำนักการคลังและงบประมาณ
5. สำนักการต่างประเทศ
6. **สำนักวิชาการ**
7. สำนักการประชุม
8. สำนักกำกับและตรวจสอบ
9. สำนักกรรมการ 1
10. สำนักกรรมการ 2
11. สำนักกฎหมาย
12. สำนักภาษาต่างประเทศ
13. สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
14. สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
15. สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
16. สำนักการพิมพ์
17. สำนักกรรมการ 3
18. สำนักนโยบายและแผน
19. และกลุ่มตรวจสอบภายใน

เครือข่ายภายนอก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักวิชาการมีเครือข่ายภายนอกเพิ่มขึ้นจำนวน 1 เครือข่าย คือ โรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม โดยมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตร่วมกัน รายละเอียดตามเอกสารที่ปรากฏ

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ระหว่างสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กับ โรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ ทำขึ้น ณ โรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม ถนนวงศ์สว่าง แขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ ในวันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ระหว่างสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยผู้แทนสำนักตามรายชื่อแนบท้าย ซึ่งตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ ฝ่ายหนึ่ง และ โรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม ถนนวงศ์สว่าง แขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โดยว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีทรงพล ศรีฤกษ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายประสงค์ที่จะดำเนินความร่วมมือต่อกัน ดังนี้

ข้อ ๑ เจตนารมณ์ร่วมกัน

ด้วยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเป็นส่วนราชการที่ได้รับเลือกเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ จากกระทรวงวัฒนธรรม และได้ประกาศแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ขณะที่โรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม เป็นสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มุ่งมั่นให้ความรู้ การศึกษาให้แก่นักเรียน รวมถึงบ่มเพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตการทุกรูปแบบ ให้แก่บุคลากรของโรงเรียน

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและโรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม จึงเห็นพ้องกันให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตการทุกรูปแบบขึ้น

ข้อ ๒ กรอบความร่วมมือว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

๑) ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ร่วมกันโดยนำคุณธรรมเป้า ๕ ประการ ได้แก่ กตัญญู พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เป็นแนวทางในการดำเนินการ

๒) แลกเปลี่ยน องค์ความรู้ ทั้งด้านวิชาการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต

๓) ร่วมกันยึดมั่น ส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมความเป็นไทย

บันทึกข้อตกลง...

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

๒

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ได้จัดทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ โรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยผู้แทนสำนัก ๑๘ สำนัก และ ๑ กลุ่มงาน ต่างทราบและเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว และเห็นว่าถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย จึงได้ลงลายมือชื่อและเก็บรักษาไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

(ว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีทรงพล ศรีฤกษ์)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม

(นายพีระพจน์ รัตนมาลี)

รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

(นายเจษฎา ชานาสุป้า)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

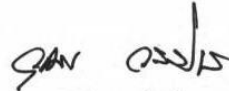
(นายดันทงศ์ ดั่งเต็มทอง)

รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(นางสาวน้ำทิพย์ พุดพิมล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มตรวจสอบภายใน

(นายวุฒิชัย วงศ์เมธีสุเมธ)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

(นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง

(นางสาวศิริพร สมบัติศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักการคลังและงบประมาณ

(นายบุญสงค์ ทองอินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักกำกับและตรวจสอบ

(นางยุวดี รูปขจร)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

๓

(นายอุสัท ชูสินธ์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

(นายพงศ์กิตติ อรุณภักดีสกุล)

ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครองและการบริหารจัดการ
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ

(นางรักชนก เกสรทอง)
ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์

(นายโสภณ ชาตบุษย์จารุ)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(นางสาวสุภาวดี มงคลธรรมกุล)
ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและตัวเลข

(นายเอกชัย บุตสินนท์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

3.2 การเผยแพร่องค์ความรู้ “กตัญญู” ของสำนักวิชาการ

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภานำองค์ความรู้ภายใต้หลัก “กตัญญู” ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักคุณธรรม 5 ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ไปเผยแพร่ให้แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนวัดประชาศรีราษฎร์ธรรม เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

3.2.1 การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของกตัญญู

ความหมายของกตัญญู

จากการทบทวนแนวคิดและระดมความคิดเห็น โดยคำว่า “กตัญญู” หมายถึง ผู้รู้คุณผู้อื่น ระลึกถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณ แล้วทำคุณตอบแทนแก่ผู้มีพระคุณ หรือ “รู้คุณต่อผู้มีพระคุณ”

กตัญญูต่อใครบ้าง

จากการทบทวนแนวคิดและระดมความคิดเห็นพบว่า ประเภทของความกตัญญูมี 4 ประเภท ได้แก่ ความกตัญญูต่อบุคคล ความกตัญญูต่อสถาบัน ความกตัญญูต่อสัตว์ ความกตัญญูต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม “พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง ครู อาจารย์ สัตว์ สิ่งแวดล้อม โรงเรียน สังคม ประเทศ”

กตัญญูต่อพ่อแม่ ทำได้อย่างไร บิดามารดามีฐานะเป็นผู้ทำคุณประโยชน์แก่บุตรอย่างมหาศาล และอยู่ในฐานะที่เป็นพระพรหม ครูคนแรก เทวดาคนแรกของบุตร สมควรที่บุตรทุกคนจะต้องตระหนักในคุณูปการดังกล่าว ด้วยการตอบแทนตามหน้าที่ของตนด้วยการเลี้ยงดูทั้งทางกายและทางใจ ให้ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ เช่น เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ดูแลท่านยามเจ็บป่วย หรือแก่ชรา รักษาความสามัคคีในหมู่พี่น้อง ไม่ทำให้พ่อแม่ทุกข์ใจ และแสดงความกตัญญูเมื่อท่านล่วงลับ โดยทำบุญอุทิศให้

อานิสงส์ 12 ประการ จากการกตัญญูต่อพ่อแม่

บุคคลผู้มีความกตัญญู ย่อมได้รับผลบุญคือความดีและความสุข ที่ก่อให้เกิดเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม ดังนี้

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

1. ทำให้มีความสุขในการใช้ชีวิต
2. ทำให้เป็นคนมีสติรอบคอบในการที่จะคิดทำการสิ่งใด
3. ทำให้มีความอดทน จากการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี
4. ทำให้พ้นทุกข์พ้นภัย
5. ทำให้แคล้วคลาดภัยในยามคับขัน
6. ทำให้ได้ลาภโดยง่าย
7. ทำให้เป็นตัวอย่างอันดีแก่อนุชนรุ่นหลัง
8. ทำให้เป็นคนมีเหตุผลในทุก ๆ เรื่อง
9. ทำให้ได้รับการยกย่องสรรเสริญ
10. ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต
11. ทำให้เทวดาลงมาพิทักษ์รักษาผู้ที่ทำ
12. เมื่อมีลูกก็จะได้ลูกที่ดี

ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณถือเป็นเรื่องที่ดี เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้สังคม การเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยอบรมและส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชนให้มีคุณลักษณะของการเป็นคนมีความกตัญญูความตระหนักรู้ในคุณของบุคคล สัตว์ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อตนเอง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ถ้าบุคคลมานึกได้ตรงนี้จะเรียกว่าคนนั้นมี กตัญญู ซึ่งผู้มีความกตัญญูย่อมได้รับผลบุญคือความดีและความสุข ที่ก่อให้เกิดเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

3.2.2 การเล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับหลักความกตัญญู

การเล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับหลักความกตัญญู ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผ่านชุด
คำถามจำนวน 4 ข้อ อาทิ
ความหมายของกตัญญู กตัญญูต่อ
ใครบ้าง กตัญญูต่อพ่อแม่ ทำได้
อย่างไร อาณิสสส์ 12 ประการ จาก
การกตัญญูต่อพ่อแม่ และมีการ
เฉลยคำถามพร้อมบรรยายให้
ความรู้ประกอบ เป็นต้น

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

3.3 การมอบทุนการศึกษา

นายพีระพจน์ รัตนมาลี รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักวิชาการ ได้มอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม สำนักวิชาการ อันเป็นการส่งเสริม สนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจให้แก่เด็กนักเรียนผู้ประพฤติตนมีความกตัญญู จำนวน 9 ทุน เป็นเงินจำนวน 9,000 บาท ทั้งนี้ เกณฑ์ในการมอบทุนการศึกษาให้ครูในโรงเรียนเป็นผู้คัดเลือกเด็กที่มีพฤติกรรมกตัญญูโดดเด่น

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

3.4 กิจกรรมต่อเนื่องกับเครือข่ายคุณธรรม

เมื่อจันทร์ที่ 27 พฤษภาคม 2567 เวลา 10.00 นาฬิกา คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้สัมภาษณ์ว่าที่ร้อยตรี ดร. ศรีทรงพล ศรีฤกษ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดประชาศรีธรรม

ธรรม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในประเด็นที่ได้ทำ “บันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต (MOU)” ระหว่างสำนักวิชาการกับโรงเรียนวัดประชาศรีธรรม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567

และในโอกาสนี้ นายบุญสงค์ ทองอินทร์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ ได้ร่วมทำบุญบริจาคเงินสมทบทุน “ผ้าป่าสามัคคีเพื่อปรับปรุงห้องประชุมและพัฒนาการศึกษา โรงเรียนวัดประชาศรีธรรม” รวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 3,500 บาท (สามพันห้าร้อยบาทถ้วน) ซึ่งเป็นการทำกิจกรรมต่อเนื่องกับเครือข่ายคุณธรรมอีกด้วย

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

เอกสารข่าว

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เอกสารข่าว
สำนักวิชาการ

ว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีทรงพล ศรีฤกษ์
ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม

นายบุญสงค์ ทองอินทร์
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

เมื่อวันจันทร์ที่ 27 พฤษภาคม 2567 เวลา 10.00 นาฬิกา คณะทำงาน ฯ ได้สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีทรงพล ศรีฤกษ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในประเด็นที่ได้ทำ “บันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต (MOU)” ระหว่างสำนักวิชาการกับโรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 และในโอกาสนี้ นายบุญสงค์ ทองอินทร์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ ร่วมกับบุคลากรสำนักวิชาการได้ร่วมทำบุญบริจาคเงินสมทบทุน “ผ้าป่าสามัคคีเพื่อปรับปรุงห้องประชุมและพัฒนาศึกษา โรงเรียนวัดประชาศรีธารธรรม” รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,500 บาท (สามพันห้าร้อยบาทถ้วน) ซึ่งเป็นการทำกิจกรรมต่อเนื่องกับเครือข่ายคุณธรรมอีกด้วย

Strong Together
สำนักวิชาการ

จัดทำโดย นางสาวน้ำทิพย์ ตั้งไธรัตน์

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

บทที่ 4 หลักคิดที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม

จากการดำเนินกิจกรรม “สร้างเครือข่ายทำความดี Give & Share Together Network ภายใต้อัฒก “กตัญญู” ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักคุณธรรม 5 ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ณ โรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรม เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 อันเป็นการขยายเครือข่ายและเผยแพร่องค์ความรู้ บุคลากรสำนักวิชาการได้หลักคิดจากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวสามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 ความร่วมมือ

ในการจะสร้างสังคมที่ดี จะอาศัยแต่การมีนโยบายหรือแผนงานต่าง ๆ ของรัฐบาลอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ แต่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทุกคน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของเครือข่ายระหว่างสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและโรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรม เพื่อร่วมกันสร้างคนดีสู่สังคม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนคนรอบข้างให้เป็นคนดี ทั้งในองค์กร ชุมชน และสังคม เพื่อเป็นพลังร่วม สร้างสังคมคุณธรรม ในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

การสร้างเครือข่ายทำให้ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรมกับสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อช่วยให้เกิดความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ร่วมกันโดยนำคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ กตัญญู พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เป็นแนวทางในการดำเนินการ แลกเปลี่ยน องค์ความรู้ ทั้งด้านวิชาการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต และร่วมกันยึดมั่น ส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมความเป็นไทย ที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนและสำนักวิชาการเป็นหนึ่งเดียวกัน มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันจากบุคลากรในสำนักวิชาการด้วย

4.2 กตัญญู

ความกตัญญู นับเป็นหนึ่งในคุณธรรมสำคัญที่ควรส่งเสริมและปลูกฝังให้กับลูกตั้งแต่ยังเด็ก เพราะเป็นพื้นฐานแนวคิดที่จะทำให้เด็กเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การปลูกฝัง การสำนึกบุญคุณผู้อื่นเป็นเรื่องจำเป็นและเป็นหนึ่งในปัจจัยที่จะทำให้เกิดสังคมคุณธรรม

สังคมคุณธรรมจะเกิดขึ้นได้คนในสังคมต้องได้รับการปลูกฝังบ่มเพาะ ให้กตัญญู เป็นคนดี มีคุณธรรม คิดดี พูดดี ทำดี ในการดำเนินชีวิต การเป็นคนมีความกตัญญูไม่เพียงแต่มีความรู้ ความเข้าใจว่าความกตัญญูคืออะไรเท่านั้น แต่ต้องผ่านการปลูกฝังบ่มเพาะและการปฏิบัติจริงด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอจนเคยชิน เป็นการระเบิดจากข้างในของแต่ละคน ความกตัญญูไม่สามารถ เกิดได้จากการท่องจำ การถูกบังคับ หรือการปฏิบัติที่ไม่ได้เกิดจากจิตสำนึกภายใน

การเป็นคนมีความกตัญญูไม่ได้เกิดจากการให้ความรู้เพียงข้ามคืน แต่หมายถึง มีความกตัญญูเพิ่มขึ้นจากที่เคยทำ อย่างสม่ำเสมอ จนเป็นเรื่องปกติของการดำเนินชีวิตประจำวัน และเมื่อตนเอง เป็นคนมีความกตัญญูแล้ว ก็ขยายการประพาศความกตัญญูไปสู่คนในครอบครัว ชุมชน องค์กร และสังคม ขยายจากกาประพาศความกตัญญูเพื่อตนเอง เป็นกตัญญูเพื่อคนอื่น ครอบครัว ชุมชน และสังคม เมื่อสังคมมีคนกตัญญูเพิ่มขึ้น สังคมก็จะดีขึ้นเป็นครอบครัวคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม องค์กร คุณธรรม และสังคมคุณธรรมที่ทุกคนปรารถนา

การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส “การสร้างคนกตัญญู” เป็นเรื่องสำคัญ ต้องไม่ต่างคนต่างทำ ต้องรวมพลังทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันวิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ต้องส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ให้แก่เด็กและเยาวชน ครอบครัวตามบทบาทหน้าที่ของตน และต้องร่วมมือกันทั้งในระดับ เป้าหมาย แผนงาน และการดำเนินกิจกรรม

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สำนักวิชาการได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเครือข่ายและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมและต่อต้านทุจริต เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 ณ โรงเรียนวัดประชาศรีทธาธรรม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยได้นำองค์ความรู้ เรื่อง “กตัญญู” นำไปเผยแพร่ให้นักเรียนของโรงเรียนวัดประชาศรีทธาธรรม โดยวิธีการบรรยายให้ความรู้ในเรื่อง “กตัญญู” มีการเล่นเกมสอดรับคำถามเพื่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ โดยจะทำให้ให้นักเรียนมีความสนใจ และสามารถเรียนรู้ด้วยความตั้งใจมากขึ้น เนื่องจากมีของรางวัลสำหรับนักเรียนที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง เป็นการดึงดูดความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งมีการมอบทุนการศึกษาแก่เด็กกตัญญูจำนวน 9 ทุน อันเป็นการส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนด้วยความกตัญญู ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกดี มีสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักวิชาการ และสำนักต่าง ๆ ได้มีการทำบันทึกข้อตกลง MOU ความร่วมมือด้านคุณธรรมและความโปร่งใสระหว่างโรงเรียนวัดประชาศรีทธาธรรม โดยมีผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีทรงพล ศรีฤกษ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดประชาศรีทธาธรรม ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง MOU เพื่อเป็นการเพิ่มเครือข่ายด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ให้ขยายผลวงกว้างอย่างมั่นคง ยั่งยืน สืบไป

5.2 ประโยชน์ที่สำนักวิชาการได้จากการไปขยายเครือข่าย

การขับเคลื่อน “การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู” เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สิ่งที่สะท้อนให้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวอันเป็นประโยชน์ที่สำนักวิชาการได้รับจากการไปขยายเครือข่ายสามารถสรุปได้ดังนี้

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

การเปลี่ยนแปลงในระดับตัวบุคคล

1. ทีมงานมีความเข้าใจว่า ความกตัญญูเป็นคุณธรรมที่ต้องมีการบ่มเพาะ ปลูกฝัง
2. เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วรู้สึกดีที่ได้ใกล้ชิด มีความผูกพันกับเพื่อนร่วมงานภายในสำนักวิชาการ และสำนักต่าง ๆ ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
3. ทีมงานมองเห็นความสำคัญของคุณธรรม 5 ประการเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกตัญญู ซึ่งเป็นหัวข้อที่สำนักวิชาการได้เผยแพร่องค์ความรู้ และเห็นว่าควรมีการพัฒนาในตนเอง ขยายไปสู่เพื่อนร่วมงาน และยกระดับไปสู่องค์กร
4. การร่วมทำกิจกรรม ทำให้เกิดความไว้วางใจ ความผูกพัน ความเห็นอกเห็นใจกัน

การเปลี่ยนแปลงในระดับองค์กร

1. สำนักวิชาการได้มีเครือข่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 1 เครือข่าย คือ โรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม ในการที่จะร่วมกันขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมไทยต่อไป
2. สำนักวิชาการได้มีการจัดทำองค์ความรู้เรื่อง “กตัญญู” การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อันเป็นการพัฒนางานวิชาการของบุคลากรด้วย
3. ทีมงานและผู้บริหารเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ในงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม การกำหนดกิจกรรม และการต่อยอดกิจกรรม
4. นักเรียน อาจารย์ บุคลากรโรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม และผู้ปกครองได้รู้จักและเข้าใจในหน้าที่และอำนาจของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์องค์กรให้สังคมรู้จักมากขึ้น
5. การส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและมีความสำคัญกับองค์กรในระยะยาว เพราะเชื่อว่าหากบุคลากรมีคุณธรรมประจำใจในการดำเนินชีวิต เขาก็จะมีจิตใจที่ตั้งมั่นไปด้วยเมื่อ บรรยากาศแบบนี้เกิดขึ้นในองค์กรก็จะส่งผลให้คนในองค์กรมีความสุขซึ่งจะนำไปสู่การเป็นสังคมสันติสุขต่อไป

“สำนักวิชาการพัฒนากำลังคนทั้ง

Hard skill และ Soft skill รวมทั้ง Moral skill”

5.3 ประโยชน์ที่เครือข่าย (โรงเรียนวัดประชาศรีทธารธรรม) ได้จากสำนักวิชาการ

1. นักเรียนได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ “กตัญญู” รู้จักพัฒนาตัวเองและมีความตระหนักที่จะนำหลัก “กตัญญู” ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. โรงเรียนเครือข่ายได้รับการสนับสนุนการจัดกิจกรรม ทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
3. โรงเรียนได้เผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมกับสำนักวิชาการและสำนักต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
4. ก่อให้เกิดประโยชน์ทางตรงต่อนักเรียน และเกิดประโยชน์ทางอ้อมต่อการพัฒนาประเทศสร้างประเทศไทยให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

“ความกตัญญูเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กนักเรียน”

ทำให้สังคมไทยเป็นสังคม แห่งสันติสุขที่ยั่งยืน

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ปกครอง ครอบครัว โรงเรียน ควรให้การศึกษอบรมเลี้ยงดู สั่งสอน การประพฤติปฏิบัติตนเพิ่มเติมให้นักเรียนมีความกตัญญูท่เวทีต่อโรงเรียน บ้าน ครอบครัว ชชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่อง
2. สร้างการรับรู้และการตระหนักถึงการดำเนินการขับเคลื่อนการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างต่อเนื่อง
3. “ร่วมด้วยช่วยกัน” ด้วยหลักคุณธรรม 5 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมคุณธรรม และทำให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน

วงศ์ความรู้เรื่อง การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส : กตัญญู

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
กิจกรรมการขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใส

บรรณานุกรม

แนวทางการปลูกฝังความกตัญญูกตเวทีสำหรับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พระธรรมจร จันทมโม (ศรีสุข) (2561). วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2561

วีระศักดิ์ เครือเทพ (2550). เครือข่าย : นวัตกรรมการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น บทวิเคราะห์ว่าด้วยการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวระนาบเพื่อ การเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ซีโน ดีไซน์.

พุทธทาสภิกขุ. กตัญญู. สืบค้นจาก <https://www.pagoda.or.th/buddhadasa/2019-05-24-10-12-16-2.html> สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2567

พงศ์พัชรา สัมพันธ์รัตน์. (2554). การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูกตเวทีต่อมารดาบิดาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศูนย์คุณธรรม องค์การมหาชน. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570). สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2567 สืบค้นจาก <https://dl.moralcenter.or.th>

Smith, Joanna & Priscilla Wohlstetter. (2006). Understanding the Different Faces of Partnering: A Typology of Public-Private Partnerships School Leadership and Management.

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG
จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรมจริยธรรมและ
ความโปร่งใสของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567